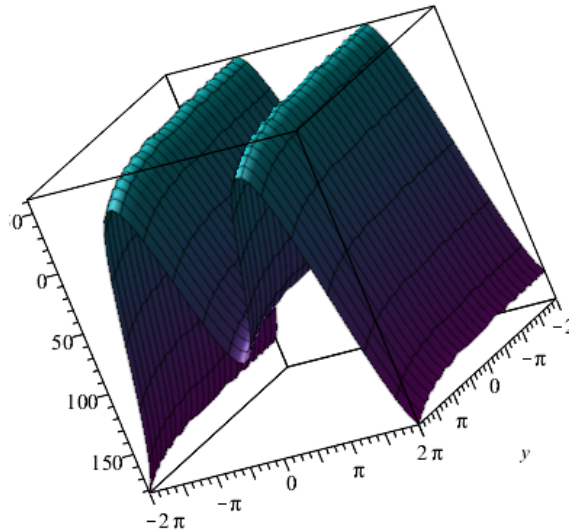

Matematik A, STX, gl

15. august 2018

Delprøve 2, Maple format

MATEMATIK UNIVERSET

Universet med vejledende besvarelser til indlæring

Delprøve 1 læses i det andet dokument.

▼ Opgave 7

`restart ;; with(Gym) :`

Bemærk venligst, at $1960 \rightarrow x = 0$, $1970 \rightarrow x = 10$ osv.

▼ Spgm. a

Der er tale om en eksponentiel funktion, så

$E1 := [0, 10, 20, 30, 40, 50, 56] :$

$E2 := [10.28, 12.51, 14.69, 17.07, 19.15, 22.03, 24.13] :$

Vha. eksponentiel regression er

$f(x) := \text{ExpReg}(E1, E2, x) :$

$\text{evalf}[5](f(x))$

$10.659 \ 1.0149^x$

(1.1.1)

Dermed er tallene a og b bestemt til:

$a = 1.0149$

$b = 10.659$

▼ Spgm. b

Man benytter fordoblingskonstanten.

$$T_2 = \frac{\ln(2)}{\ln(1.0149)}$$

$$T_2 = 67.61286147 \ln(2) \quad (1.2.1)$$

evalf[5](%)

$$T_2 = 46.866 \quad (1.2.2)$$

Så befolkningstallet er fordoblet 47 år efter første observation. Kan også udregnes sådan:

$$10.659 \cdot 1.0149^x = 2 \cdot 10.659$$

$$10.659 \cdot 1.0149^x = 21.318 \quad (1.2.3)$$

solve for x
→

$$[[x = 46.86566429]] \quad (1.2.4)$$

▼ Spgm. c

Her beregnes

$$f'(x) = 0.38$$

$$0.157533816752802 \cdot 1.01488921343000^x = 0.38 \quad (1.3.1)$$

solve for x
→

$$[[x = 59.57804104]] \quad (1.3.2)$$

Så efter ca. 59.6 år, vil man overstige 0.38mio pr. år i Australien. Dette vil formentlig ske inden år 2020.

▼ Opgave 8

restart ;; with(Gym) :

▼ Spgm. a

Man bestemmer vinkel C vha. sinusrelationerne.

$$\frac{\sin(40)}{4} = \frac{\sin(C)}{6}$$

$$0.1606969024 = \frac{\sin(0.01745329252 C)}{6} \quad (2.1.1)$$

solve for C
→

$$[[C = 74.61856828]] \quad (2.1.2)$$

Ovenstående vinkel er spids! Vi skal finde den stumpe.

$$C_{stump} = 180 - 74.61856828$$

$$C_{stump} = 105.3814317 \quad (2.1.3)$$

▼ Spgm. b

Arealet af ABC er

$$T = \frac{1}{2} \cdot 6 \cdot 4 \cdot \sin(180 - 40 - 105.3814317)$$

$$T = 6.817325708 \quad (2.2.1)$$

Arealet af BCD er

$$T = 13.5 - 6.817325708$$

$$T = 6.682674292 \quad (2.2.2)$$

Så bestemmes $|CD|$.

$$6.682674292 = \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot CD \cdot \sin(74.61856828)$$

$$6.682674292 = 1.928362829 \cdot CD \quad (2.2.3)$$

$\xrightarrow{\text{solve for CD}}$

$$[[CD = 3.465465208]] \quad (2.2.4)$$

Som er det ønskede.

▼ Opgave 9

restart ; with(Gym) :

▼ Spgm. a

En nulhypotese vil være:

H_0 : Holdningerne til statslig adfærdsreguleringen indenfor sundhed er uafhængigt af kønnet.

De observerende værdier defineres.

$$A := \begin{bmatrix} 250 & 190 \\ 179 & 186 \\ 78 & 49 \end{bmatrix} :$$

Så er

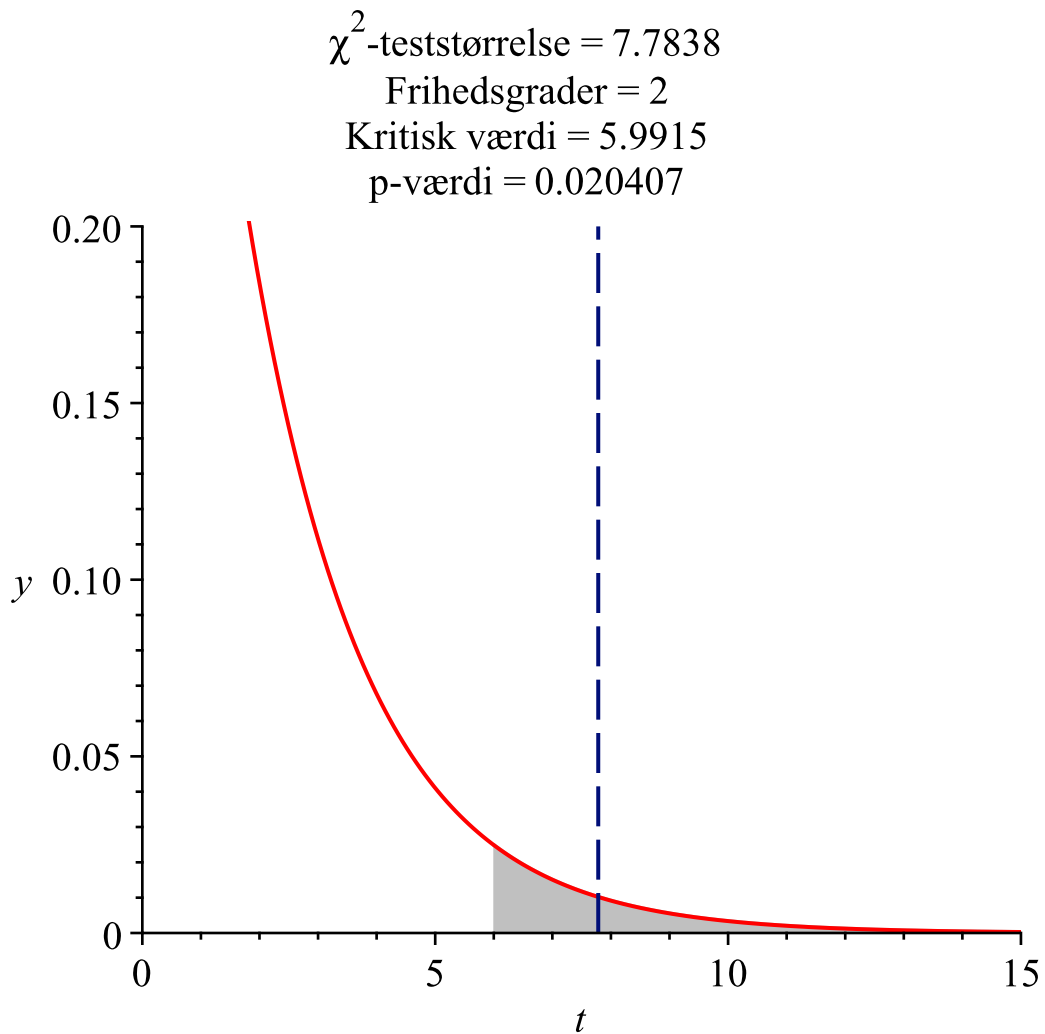
forventet(A)

$$\begin{bmatrix} 239.36 & 200.64 \\ 198.56 & 166.44 \\ 69.087 & 57.913 \end{bmatrix} \quad (3.1.1)$$

▼ Spgm. b

Man benytter en uafhængighedstest.

ChiKvadratUtest(A, level = 0.05)

Da p -værdien er $0.020407 < 0.05$, så er nulhypotesen falsk, og dermed skal den forkastes. Der er altså en sammenhæng mellem holdning og køn.

▼ Opgave 10

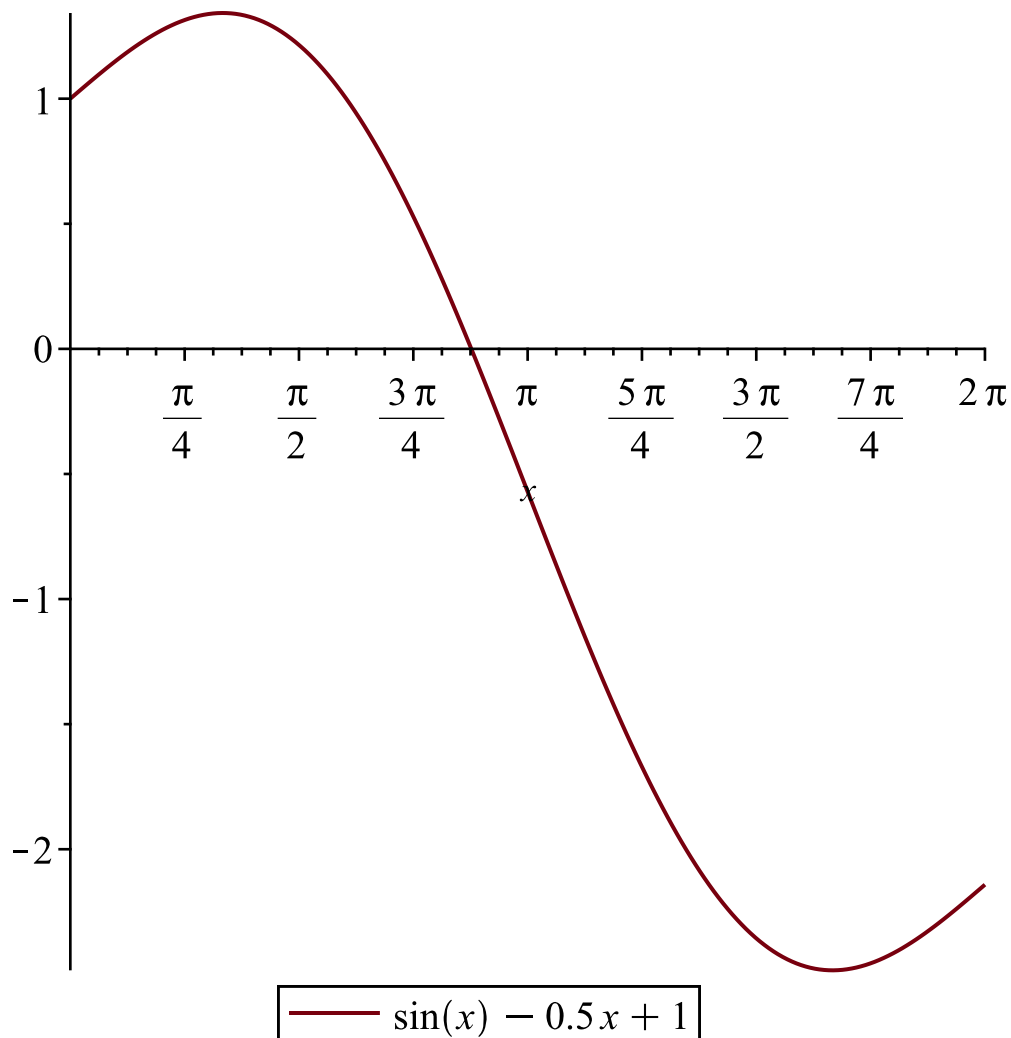
restart ; with(Gym) :

▼ Spgm. a

Først defineres funktionen.

$f(x) := \sin(x) - 0.5 \cdot x + 1 :$

$plot(f(x), x=0..2 \cdot \text{Pi}, legend=f(x))$

Nulpunktet bestemmes.

$\text{intervalsolve}(f(x) = 0, x = 0 .. 2 \cdot \text{Pi})$

[2.754673754]

(4.1.1)

Dermed er nulpunktet

$A = (2.754673754, 0)$.

▼ Spgm. b

Monotoniforholdene bestemmes. Man differentierer $f(x)$ og sætter den afledede lig 0, da løsningerne skal være i intervallet 0 til 2π , så gælder følgende ligning:

$\text{intervalsolve}(f'(x) = 0, x = 0 .. 2 \text{ Pi})$

[1.047197551, 5.235987756]

(4.2.1)

Man benytter nu den anden afledede test.

$f''(1.047197551) < 0 \xrightarrow{\text{test relation}} \text{true}$

Så har man lokalt maksimum i $x = 1.047197551$

$f''(5.235987756) > 0 \xrightarrow{\text{test relation}} \text{true}$

Så har man lokalt minimum i $x = 5.235987756$

Dermed kan der slutes, at:

$f(x)$ er voksende i intervallet fra 0 til 1.047 og 5.236 til 2π .

$f(x)$ er aftagende i intervallet fra 1.047 til 5.236.

Spgm. c

Integralet bestemmes.

$$V = \text{Pi} \cdot \int_0^2 (f(x))^2 dx$$

$$V = 9.256922239 \tag{4.3.1}$$

Da formlen ovenfor er volume-formlen omkring x -aksen, kan det sluttes, at volumenet af $f(x)$, drejet 360° om førsteaksen, afgrænset af $x = 0$ og $x = 2$ giver et resultat på $V = 9.26$

Opgave 11

restart ; with(Gym) :

$A := [11, 0, 10.5] ; B := [5, 0, 15] :$

Spgm. a

Det oplyses, at l går gennem A og B . Så opstilles en retningsvektor $\vec{r} = \vec{AB}$ for parameterfremstillingen og A er et fast punkt. Dermed fås $\langle x, y, z \rangle = \langle A \rangle + t \cdot \langle B - A \rangle$

$$\begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 11 - 6t \\ 0 \\ 10.5 + 4.5t \end{bmatrix} \tag{5.1.1}$$

Spgm. b

Ligningen for kuglen er

$$(x - 0)^2 + (y - 0)^2 + (z - 0)^2 = 15^2$$

$$x^2 + y^2 + z^2 = 225 \tag{5.2.1}$$

Spgm. c

Man indsætter parameterfremstillingens værdier i kuglens ligning og så

$$(11 - 6t)^2 + 0^2 + (10.5 + 4.5t)^2 = 225$$

$$(11 - 6t)^2 + (10.5 + 4.5t)^2 = 225 \tag{5.3.1}$$

solve for t →

$$[[t = 0.3333333333], [t = 0.3333333333]] \tag{5.3.2}$$

$$\begin{bmatrix} 11 - 6 \cdot 0.333 \\ 0 \\ 10.5 + 4.5 \cdot 0.333 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 9.002 \\ 0 \\ 11.9985 \end{bmatrix} \tag{5.3.3}$$

Så de må skære hinanden i punktet

$$P = (9, 0, 12).$$

Opgave 12

restart ;; with(Gym) :

Spgm. a

Parablen bestemmes.

Det vides, at den er 25m bred, så

$$x = -12.5 \vee x = 12.5.$$

Højden er $f(x) = 3.75$ ved $x = 0$, så man har

$$3.75 = a \cdot (0 - (-12.5)) \cdot (0 - 12.5)$$

$$3.75 = -156.25 a \quad (6.1.1)$$

→ solve for a

$$[[a = -0.02400000000]] \quad (6.1.2)$$

Så fås

$f(x) = -0.024 \cdot (x - (-12.5)) \cdot (x - 12.5)$, så man får

$$f(x) := -0.024 x^2 + 3.75$$

$$f := x \mapsto -0.024 x^2 + 3.75 \quad (6.1.3)$$

Spgm. b

Afstanden d bestemmes.

$$f(x) = 3.7$$

$$-0.024 x^2 + 3.75 = 3.7 \quad (6.2.1)$$

→ solve for x

$$[[x = -1.443375673], [x = 1.443375673]] \quad (6.2.2)$$

Så d må være

$$d = 1.443375673 + 1.443375673$$

$$d = 2.886751346 \quad (6.2.3)$$

Dvs. $d = 2.887$ m.

Spgm. c

Højden af de to laveste stolper må være:

$$d = \frac{2.886751346}{2} + 3 \cdot 2.886751346$$

$$d = 10.10362971 \quad (6.3.1)$$

$$f(10.10362971)$$

$$1.300000001 \quad (6.3.2)$$

Dermed må højden ved de laveste stolper være 1.3 m

Opgave 13

restart ;; with(Gym) :

Spgm. a

Først bestemmes

$$y'(0) = 0.25 \cdot ((48 \cdot 0.985^0 + 22) - 5)$$

$$D(y)(0) = 16.250 \quad (7.1.1)$$

Dvs. ved tidspunktet $t = 0$ vokser stegens temperatur hvert minut med $16.25^\circ\text{C}/\text{min}$.

Spqm. b

Differentialligningen løses med de oplyste tal.

$$dsolve(\{y'(t) = 0.25 \cdot ((48 \cdot 0.985^t + 22) - y(t)), y(0) = 5\}, y(t))$$

$$y(t) = \frac{48 \cdot 197^t \cdot 200^{-t}}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} + 22 + e^{-\frac{t}{4}} \left(-17 - \frac{48}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} \right) \quad (7.2.1)$$

Funktionen defineres.

$$y(t) := \frac{48 \cdot 197^t \cdot 200^{-t}}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} + 22 + e^{-\frac{t}{4}} \left(-17 - \frac{48}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} \right)$$

$$y := t \mapsto \frac{48 \cdot 197^t \cdot 200^{-t}}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} + 22 + e^{-\frac{t}{4}} \left(-17 - \frac{48}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} \right) \quad (7.2.2)$$

Den maksimale temperatur er

$$y'(t) = 0$$

$$\frac{48 \cdot 197^t \ln(197) \cdot 200^{-t}}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} - \frac{48 \cdot 197^t \cdot 200^{-t} \ln(200)}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1}$$

$$- \frac{e^{-\frac{t}{4}} \left(-17 - \frac{48}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} \right)}{4} = 0 \quad (7.2.3)$$

→ solve for t

$$t = - \frac{4 \ln \left(\frac{-\frac{17 \ln\left(\frac{200}{197}\right)}{48} + \frac{65}{192}}{\ln\left(\frac{200}{197}\right)} \right)}{-1 + 4 \ln\left(\frac{200}{197}\right)} \quad (7.2.4)$$

evalf[5](%)

$$[[t = 13.175]] \quad (7.2.5)$$

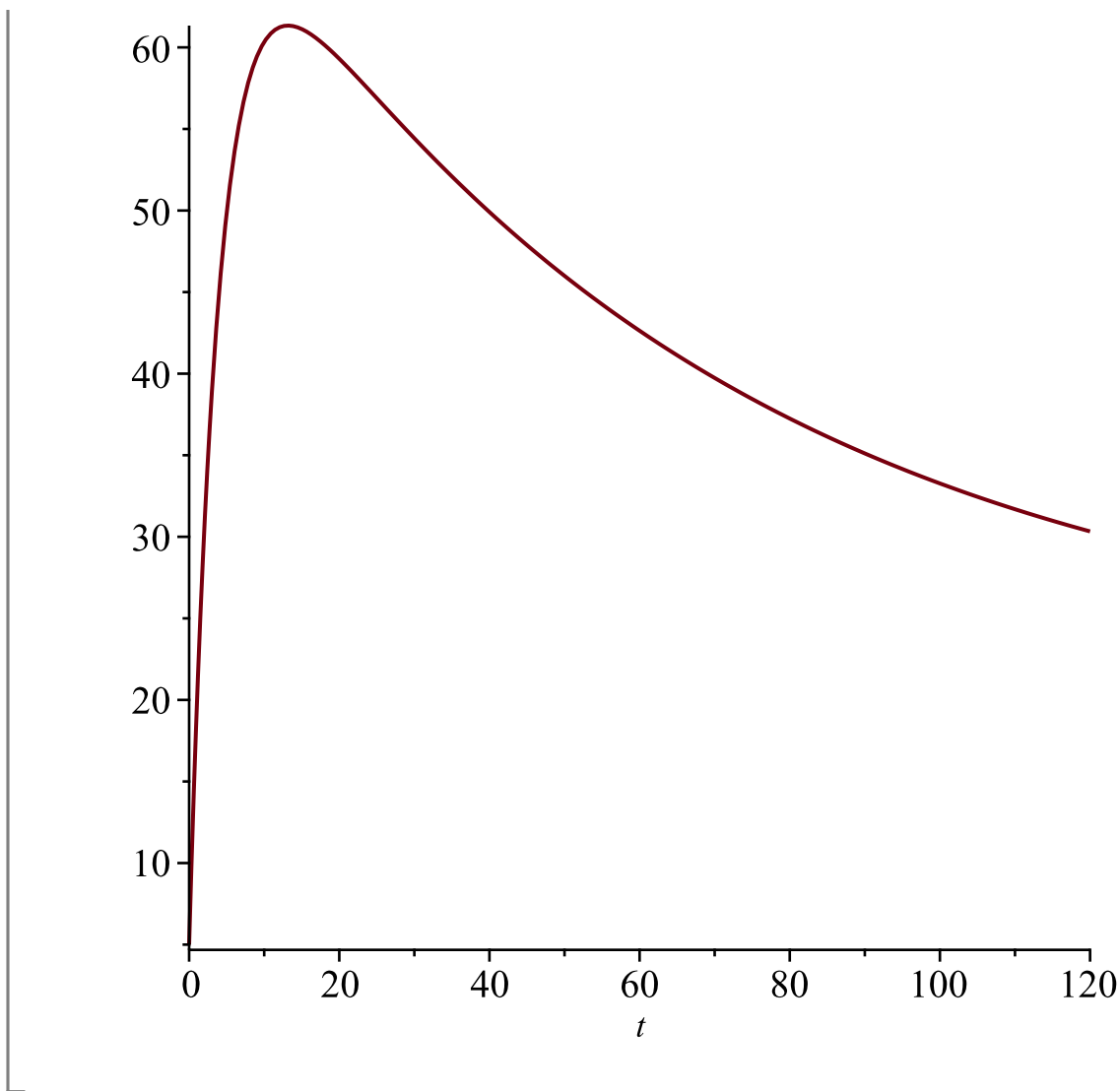
Ved anden afledede test er

$$y''(13.175) < 0 \xrightarrow{\text{test relation}} \text{true}$$

Dermed blev tidspunktet hvorved stegens maksimale temperatur fundet.

$$\text{plot}(y(t), t = 0 .. 120)$$

▼ **Spgm. c**

$f(t) := 48 \cdot 0.985^t + 22 :$

Det mindste temperatur er ved vendetangent, så ligningen $y''(t) = 0$ løses,

$y''(t) = 0$

$$\frac{48 \cdot 197^t \ln(197)^2 \cdot 200^{-t}}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} - \frac{96 \cdot 197^t \ln(197) \cdot 200^{-t} \ln(200)}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} \tag{7.3.1}$$

$$+ \frac{48 \cdot 197^t \cdot 200^{-t} \ln(200)^2}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} + \frac{e^{-\frac{t}{4}} \left(-17 - \frac{48}{4 \ln(197) - 4 \ln(200) + 1} \right)}{16} = 0$$

→ solve for t

$$t = - \frac{4 \ln \left(\frac{\frac{65}{768} - \frac{17 \ln \left(\frac{200}{197} \right)}{192}}{\ln \left(\frac{200}{197} \right)^2} \right)}{-1 + 4 \ln \left(\frac{200}{197} \right)} \quad (7.3.2)$$

`evalf[5](%)`

$$[[t = 25.114]] \quad (7.3.3)$$

`is(y'''(25.114) > 0)`

$$\text{true} \quad (7.3.4)$$

Hvor væksthastigheden er mindst er $t = 25.114$ for $y(t)$, så $t = 25.114$ indsættes i f og man får $f(25.114)$

$$54.83966590 \quad (7.3.5)$$

Så temperaturen vil være 54.9 grader celsius.